

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 14P/58/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118208526
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Tomašovičová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2019:2118208526.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava v konaní pred sudkyňou Mgr. Andreou Tomašovičovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: M. X., nar. X.X.XXXX, bytom J. XXX/XX, X., v konaní zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, dieťa rodičov - matka: Y. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXX/XX, X., zastúpená: JUDr. Andrej Kučera, advokát so sídlom v Hlohovci, SNP 6, otec: Bc. K. X., nar. X.X.XXXX, bytom K. XXXX/XX, E., o návrhu starej matky: D. X., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom K. XXXX/XX, E., prechodne bytom G. XXX/XX, I. L. a o návrhu starého otca: K. X., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom G. XXX/XX, I. Zálužie, o úpravu styku maloletého dieťaťa so starou matkou a so starým otcom, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh navrhovateľky v 1. rade v celom rozsahu **z a m i e t a** .
- II. Súd návrh navrhovateľa v 2. rade v celom rozsahu **z a m i e t a** .
- III. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka v 1. rade, stará matka maloletého M., sa návrhom zo dňa 10.10.2018, doručeným súdu dňa 18.10.2018, domáhala úpravy styku s maloletým pôvodne v rozsahu od piatka od 18.00 hodiny do nedele do 18.00 hodiny v každý párný týždeň. Zároveň žiadala, aby bola matke maloletého M. uložená povinnosť prispievať jej sumou 100 eur na vyrovnanie štandardných pomerov maloletého. Svoj návrh odôvodnila tým, že maloletý M. sa narodil vo vzťahu jej syna K. a matky dieťaťa Y.. Pokiaľ žili rodičia dieťaťa v spoločnej domácnosti, trávila s maloletým M. každý deň a všetok svoj voľný čas, pretože spolu bývali v jej byte v E.. Od malička ho opatrovala a vytvorilo sa medzi nimi veľmi silné citové puto, maloletý bol v jej prítomnosti spokojný, veselý a navykol si na ňu. Je rozvedená a M. ako jej jediný vnuk jej prirástol k srdcu, preto ju mrzí, že jej matka maloletého neumožňuje s dieťaťom sa stýkať a odmieta s ňou akokoľvek komunikovať. Navrhovateľka bola toho názoru, že úprava styku s maloletým M. je v jeho záujme a keďže s matkou nie je možné sa o styku s maloletým dohodnúť, žiadala o rozhodnutie v zmysle svojho návrhu súd. Zároveň sa domáhala aj uloženia povinnosti matke dieťaťa prispievať jej sumou 100 eur na vyrovnanie štandardných pomerov maloletého počas úpravy styku. V priebehu konania stará matka zmenila svoj návrh na pojednávaní dňa 8.8.2019, keď žiadala upraviť styk s dieťaťom každý prvý nepárny týždeň v mesiaci od piatka od 18.00 hodiny do soboty do 18.00 hodiny a na vyrovnanie pomerov počas realizácie styku žiadala uložiť matke povinnosť prispievať jej sumou len 50 eur a napokon, na pojednávaní dňa 12.11.2019 stará matka opäť zmenila svoj návrh, keď sa domáhala stretávania s dieťaťom jedenkrát do mesiaca každý prvý víkend v mesiaci v dobe od piatka od 18.00 hodiny do nedele do 18.00 hodiny a cez letné prázdniny každý kalendárny rok v dobe od 21.8. od 18.00 hodiny do 30.8. do 18.00 hodiny a príspevku na vreckové dieťaťa vo výške 50 eur každý mesiac.

2. Navrhovateľ v 2. rade, starý otec maloletého M., sa návrhom zo dňa 10.10.2018, doručeným súdu dňa 17.10.2018, domáhal úpravy styku s maloletým pôvodne v rozsahu od piatka od 18.00 hodiny do nedele do 18.00 hodiny v každý nepárny týždeň. Zároveň žiadal, aby bola matke maloletého M. uložená povinnosť prispievať mu sumou 100 eur na vyrovnanie štandardných pomerov maloletého. Konanie o jeho návrhu bolo vedené na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. XXP/XX/XXXX. Svoj návrh odôvodnil tým, že maloletý M. sa narodil vo vzťahu jeho syna K. a matky dieťaťa Y.. Pokiaľ žili rodičia dieťaťa v spoločnej domácnosti, trávil s maloletým M. každý deň a všetok svoj voľný čas, pretože spolu s dieťaťom a jeho rodičmi býval v byte starej matky v E.. Od malička ho opatroval a vytvorilo sa medzi nimi veľmi silné citové puto, maloletý bol v jeho prítomnosti spokojný, veselý a navykol si na neho. S maloletým sa učieval, hrával a vyplňal všetok jeho voľný čas. Je rozvedený a M. ako jeho jediný vnuk mu prirástol k srdcu, preto ho mrzí, že mu matka maloletého neumožňuje s dieťaťom sa stykať a odmieta s ním akokoľvek komunikovať. Navrhovateľ bol toho názoru, že úprava styku s maloletým M. je v jeho záujme a keďže s matkou nie je možné sa o styku s maloletým dohodnúť, žiadal o rozhodnutie v zmysle svojho návrhu súd. Zároveň sa domáhal aj uloženia povinnosti matke dieťaťa prispievať mu sumou 100 eur na vyrovnanie štandardných pomerov maloletého počas úpravy styku. V priebehu konania zmenil svoj návrh, keď žiadal upraviť styk s dieťaťom v rozsahu od nedele od 18.00 hodiny každého párneho týždňa do nasledujúceho utorka nepárneho týždňa do 16.00 hodiny. Tiež upravil aj výšku sumy na vyrovnanie pomerov počas realizácie styku ktorú žiadal od matky, a to na sumu 40 eur, čo predstavuje 10 eur na jedlo za každý deň, ktorý bude mať dieťa u seba.

3. Súd pred konaním vo veci samej, uznesením č.k. XXP/XX/XXXX-XX zo dňa 3.12.2018, spojil konania o predmetných návrhoch na spoločné konanie vzhľadom na hospodárnosť a ďalej viedol spoločné konanie o týchto návrhoch pod sp. zn. XXP/XX/XXXX.

4. Matka sa k doručenému návrhu písomne vyjadrila a uviedla, že Okresný súd Trnava rozsudkom sp. zn. XXP/XX/XXXX zo dňa 5.4.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. XXCoP/XX/XXXX zo dňa 26.9.2018, zmenil úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému tak, že zrušil dovtedajšiu striedavú osobnú starostlivosť a zveril maloletého do výlučnej osobnej starostlivosti matky a zaviazal otca povinnosťou prispievať na výživu maloletého sumou 190 eur mesačne. Zároveň súd upravil styk otca s maloletým tak, že otec je oprávnený stretávať sa s dieťaťom každý párny týždeň od piatka od 16.00 hodiny do nedele do 18.00 hodiny a každý nepárny týždeň od utorka od 15.00 hodiny do štvrtka do 07.45 hodiny. Otec sa v predmetnom konaní snažil zabrániť zrušeniu striedavej starostlivosti v snahe vyhnúť sa povinnosti platiť výživné, ktoré dovtedy v rámci striedavej starostlivosti platil len vo výške 50 eur. Vzhľadom k zmene rozhodnutia ohľadom výchovy dieťaťa, je možné podané návrhy starých rodičov, ktoré sú identické, vnímať ako dôsledok neúspechu otca vo vyššie spomínanom konaní, nakoľko otec nemá inú možnosť, ako stav daný právoplatným súdnym rozhodnutím zvrátiť, nakoľko návrhy starých rodičov na úpravu styku s maloletým v takomto rozsahu obsahujú nepriznateľné nároky. Z toho dôvodu považuje samotné návrhy starých rodičov za účelové, zmätočné a nerealizovateľné z pohľadu navrhovanej úpravy, ktorým nie je možné vyhovieť, pretože maloletý by mal byť každý týždeň u jedného zo starých rodičov, a teda celý kalendárny rok by sa mal víkendovo striedať raz u starého otca a raz u starej matky. Navrhovaná úprava je preto v rozpore s právom matky, ktorej bol maloletý zverený do výlučnej osobnej starostlivosti, tráviť s maloletým voľný čas v rámci víkendov, keď podľa týchto návrhov by mala možnosť tráviť s dieťaťom len dni pracovného týždňa. Takáto navrhovaná úprava je zjavne v rozpore aj s právoplatným rozhodnutím súdu sp. zn. 11P/95/2016, podľa ktorého je otec oprávnený stretávať sa s maloletým každý párny týždeň od piatka od 16.00 hodiny do nedele do 18.00 hodiny, keď vyhovením návrhu starých rodičov by bolo otcovi de facto znemožnené realizovať styk v zmysle tohto rozsudku. Za absurdné považovala matka návrh starých rodičov, aby im každému z nich prispievala sumou 100 eur, pričom neuviedli periodicitu platenia tejto sumy. Takýto návrh na prispievanie starým rodičom na realizáciu ich styku s maloletým je nielenže v rozpore s ustanoveniami Zákona o rodine, ale je v rozpore aj s dobrými mravmi, keď starí rodičia požadujú od matky maloletého na rodičovskej dovolenke, platenie príspevku bez akéhokoľvek právneho základu uplatneného nároku. Návrhom starých rodičov nie je možné vyhovieť s ohľadom na právoplatný rozsudok v konaní vedenom pod sp. zn. 11P/95/2016 zo dňa 5.4.2016, v ktorom súd upravil styk maloletého s otcom, ako aj s ohľadom na právo matky tráviť s maloletým čas aj počas víkendov, nakoľko časový priestor, ktorý by umožňoval aj úpravu styku starých rodičov s maloletým, je vyčerpaný. Keďže ide o rodičov otca maloletého, nič nebráni starým rodičom, aby sa s maloletým stretávali spoločne s jeho otcom v čase určenom vo vyššie uvedenom rozsudku. Zákonné ustanovenie obsahuje právny rámec úpravy styku maloletého s blízkymi osobami, ktorými sú aj starí rodičia. V danom prípade ide o fakultatívny nárok, pričom v zákonom ustanovení

sú uvedené podmienky, ktoré musia byť splnené na to, aby súd mohol upraviť styk dieťaťa so starými rodičmi, pričom v predmetnej veci tieto podmienky chýbajú. Návrhu starých rodičov preto objektívne nie je možné vyhovieť, nakoľko títo majú zabezpečené právo styku s maloletým počas času určeného otcovi na stretávanie sa s dieťaťom. Starý otec býva na tej istej adrese ako otec maloletého, je teda zrejmé, že keď je maloletý u otca, nič nebráni tomu, aby sa s ním stretol. Okrem toho v konaní 11P/95/2016 bol preukázaný oslabený výchovný vplyv otca maloletého, ktorý odchádzal za prácou do Rakúska a starostlivosť o maloletého prenechával na starých rodičov, keď aj samotný starý otec potvrdil, že keď otec odchádza za prácou zabezpečuje starostlivosť o maloletého on alebo stará matka. V danom prípade preto tvrdenia starých rodičov o ich nemožnosti stretávať sa s maloletým sú nepravdivé. Rovnako nie je pravdou, že by matka odmietala umožniť maloletému stretávať sa so starými rodičmi.

5. Procesný opatrovník vyjadril názor, že v súčasnej dobe nie je potrebné upravovať styk starých rodičov s dieťaťom, keď v rámci pohovoru aj samotné dieťa uviedlo, že mu vyhovuje, keď bude so starými rodičmi vždy, keď bude aj s tatom tak, ako to je aj teraz, pretože chce byť cez víkend aj s mamou. Z toho dôvodu sa procesný opatrovník pridržiava názoru dieťaťa, ktoré vyjadrilo pred súdom na pojednávaní.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil sa s rodným listom maloletého dieťaťa, s podstatným obsahom spisu tunajšieho súdu sp.zn. XXP/XX/XXXX a zistil nasledovný skutkový stav veci.

7. Navrhovateľka v 1. rade, stará matka dieťaťa v rámci svojho prednesu uviedla, že sa domáha úpravy styku s dieťaťom, pretože maloletý ku nej už málo chodí a často príde s plačom a s tým, že viac ku nej už chodiť nebude, keď toto mu povedala mama. Pokiaľ bolo dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, mala možnosť stretnúť sa s dieťaťom, pretože jej ho otec doviedol na návštevu v piatok aj v sobotu. Po tom, ako bolo dieťa zverené do výlučnej starostlivosti matky, začali byť problémy so stretávaním sa s dieťaťom, pretože nemá možnosť byť s maloletým. Otec dieťaťa má svoj život a keď sa realizuje jeho styk s dieťaťom, dostávajú sa do konfliktu, pretože on chce ísť aj s M. za priateľkou a ona chce byť s maloletým. Styk treba upraviť aj z toho dôvodu, že sa jej dieťa zdôverovalo a bola pre neho taká vŕba. V súčasnej dobe je s maloletým asi raz za dva mesiace, keď jej ho otec dovedie na dve-tri hodiny, neprichádza s ním každý víkend, pretože s ním chodí cez víkend aj do V. za priateľkou. Až po tom ako navrhovateľka otca upozorní, že aj ona chce maloletého vidieť, jej ho dovedie. Tiež v prípade, keď nemôže byť dieťa s otcom a aj starý otec ide napríklad k lekárovi, otec jej zavolá či môže byť na hodinu s malým a vtedy jej ho nechajú, takto jej ho otec občas necháva aj keď ide za klientom. Otec dieťaťa býva v jej byte v E. aj so starým otcom, ona býva vo I. L. spolu so synom K. a svojim druhom M. A.. Svojou ďalšou časťou návrhu žiadala priznať jej voči matke sumu 100 eur, ktorú neskôr zmenila na 50 eur, a to na vyrovnanie štandardných pomerov maloletého počas úpravy styku, keď túto sumu by malo dieťa ako vreckové počas styku, pretože chodievajú spolu do kina, do divadla, na výlety a nakoľko mu matka nedáva vreckové, ona ho chce viesť k tomu, aby vedel nakladať s peniazmi. Tieto peniaze by matka dieťaťa síce dala jej, ale ona by ich dala dieťaťu. Na otázku zástupcu matky, či jej matka v súčasnej dobe bráni v stretávaní sa s vnukom, navrhovateľka uviedla, že bráni. Stará matka si ale dieťa od matky nikdy nepýta, pýta si ho od otca ktorému povie, aby sa spýtal matky, či sa môže stretnúť s dieťaťom aj v inom termíne, ako je upravený styk otca s dieťaťom, pričom jej otec dieťaťa odpovie, že matka toto odmietla. Podľa toho ako sa jej vyjadril otec dieťaťa, nie vždy jej môže maloletého priviezt' v čase keď má on dieťa u seba, musí však povedať, že keď dieťa chcelo u nej zostať na prespanie a povedala mu aby zavolať svojej matke a spýtal sa, matka s týmto súhlasila.

8. Navrhovateľ v 2. rade, starý otec dieťaťa v rámci svojho prednesu uviedol, že dôvodom pre podanie tohto návrhu bolo, že chce byť s maloletým viac, sám a v klude. Býva v byte v E. aj s otcom dieťaťa. Má možnosť určitý čas tráviť s dieťaťom počas realizácie styku otca každý párnny kalendárny týždeň. Keď je otec dieťaťa doma, tak sa o neho stará on, keď náhodou nie je, stará sa o neho starý otec. Okrem toho chodievá pre dieťa v stredu do školy, aj ho zavezie vo štvrtok ráno do školy, pokiaľ má byť dieťa u otca ale otec nie je doma, pretože ide do roboty. Pokiaľ netrúfa čas s dieťaťom počas doby realizácie styku otca, tak len preto, že on sám nie je doma. Starý otec upravil svoj návrh a žiadal upraviť mu styk s dieťaťom v každú párnú nedeľu od 18.00 hodiny do utorka nepárneho týždňa do 16.00 hodiny. Zároveň žiadal, aby mu matka zaplatila na každý deň čo bude s dieťaťom, sumu 10 eur na jedlo, teda pokiaľ ho bude mať 4 dni, tak sumu 40 eur. Na otázku zástupcu matky, či mu matka v súčasnej dobe bráni v stretávaní sa s vnukom, navrhovateľ v 2. rade uviedol, že nevie či mu bráni, pretože sa jej nepýtal.

9. Matka dieťaťa v rámci svojho prednesu uviedla, že s týmito návrhmi nesúhlasí z dôvodu, že podľa jej názoru trávia starí rodičia s maloletým dosť času na to, aby im bol upravovaný ešte ďalší styk. Nikdy starým rodičom nepovedala, že im maloletého nedá, prípadne že k nim chodiť nebude a vždy, keď jej stará matka zavolala alebo napísala, že sa chce s M. stretnúť, toto dovolila. Naposledy to bolo na konci letných prázdnin, kedy si stará matka pre M. prišla osobne a dieťa u nej strávilo celý týždeň. Maloletý tiež bol so starou matkou na rôznych výletoch, napríklad v Poľsku alebo v K.. Rovnako tak nikdy nebránila v kontakte starých rodičov s maloletým, tento má svoj mobilný telefón a nič starej matke nebráni v tom, aby sa takýmto spôsobom kontaktovala. Maloletý trávi so starými rodičmi dostatok času počas doby, kedy je u svojho otca, sám jej často krát povie, že sa so starými rodičmi stretol, že bol dedko pre neho v škole alebo boli u babky v L.. Styk otca s dieťaťom je realizovaný riadne v zmysle rozhodnutia Okresného súdu Trnava č.k. XXP/XX/XXXX-XXX zo dňa 5.4.2018. Dieťa je aj po realizácii styku s otcom spokojné, stále jej však hovorí, že viac času trávi s dedkom ako s otcom, tento sa s ním aj učí. S dedkom aj cez týždeň chodievajú za babkou do L., kde má dokonca aj kamarátov s ktorými rád trávi čas, prípadne babka príde za dieťaťom. Vždy mala snahu sa s otcom na styku dohodnúť, tiež mu sama napíše prípadne zavolá, či nechce mať dieťa cez prázdniny dlhšie, či s ním nechce ísť na dovolenku alebo výlet. Aj ohľadom týchto Vianoc sa dohodli, že dieťa bude týždeň u otca a týždeň u nej. M. má veľmi dobrý vzťah so starým otcom, ktorého má strašne rád už od malička. Aj babka si ho brávala na víkendy k sebe a to aj v čase, kedy s otcom dieťaťa ešte žili spoločne. Nevie sa vyjadriť k tomu aký má dieťa vzťah k babke, moc ju nespomína. Od M. matka vie, že pokiaľ je styk realizovaný počas pracovného týždňa a otec pre neho nemôže prísť pretože je v práci, ide pre neho dedko a vtedy sa aj spolu naučia.

10. Otec dieťaťa sa v rámci svojho prednesu vyjadril, že s návrhmi starých rodičov súhlasí. Styk s maloletým M. je riadne realizovaný na základe právoplatného rozsudku súdu, v čase realizácie styku sa s maloletým zdržiava v domácnosti, ktorú má hlásenú ako svoj trvalý pobyt. Pracuje v J., okrem toho má kopec ďalšej práce, kedy sa zúčastňuje školení a vzdeláva sa, chodíeva vypomáhať aj na stavby. Do práce odchádza ráno o piatej a domov prichádza večer o šiestej, pokiaľ ide na školenie odchádza o siedmej a prichádza o dvanástej hodine, robí aj cez víkendy, ide o brigády. S dieťaťom sa učí on a pokiaľ to stíha, odvezie ho do školy aj ide pre neho do školy, pokiaľ to nestíha, ide pre neho starý otec ktorý je na invalidnom dôchodku. So starou matkou sa dieťa stretáva vtedy, keď ho k nej zoberie a to raz alebo dvakrát za mesiac, cez týždeň len pokiaľ má cestu do J. a stavia sa u starej mamy na hodinku ju pozrieť. Počas letných prázdnin strávil otec po dohode s matkou s maloletým dva týždne v júli a dva týždne v auguste, kedy boli u starej matky tri alebo štyri dni vkuse. V lete sa zdržiaval s dieťaťom na adrese svojho trvalého pobytu, prípadne u rodičov svojej priateľky v E., preto sa dieťa stretlo so starým otcom dvakrát, čo je veľmi málo. Otec taktiež súhlasil s tou časťou návrhu, ktorou sa starí rodičia domáhajú uloženia povinnosti matke prispievať im sumou 50 eur prípadne 40 eur počas realizácie styku s dieťaťom. Otec ďalej uviedol, že matka dieťaťa povedala, že si nepraje, aby maloletý chodil k starej matke.

11. Podľa § 25 ods. 5 veta prvá Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami.

12. Podľa § 38 ods. 1 a 2 Civilného mimosporového poriadku, ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

13. Predmetom konania je úprava styku maloletého dieťaťa so starými rodičmi zo strany jeho otca. V zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia, dieťa má právo nielen na zachovanie vzťahov so svojimi rodičmi, ale aj právo na zachovanie svojej totožnosti a rodinných záväzkov v súlade so zákonom. Slovenské právo nepozná legálnu definíciu pojmu rodina, definuje však blízke osoby, ktorými sú podľa ustanovenia § 116 Občianskeho zákonníka príbuzní v priamom rade, súrodenec a manžel. Súd môže upraviť aj bez návrhu stretávanie blízkych osôb dieťaťa s dieťaťom pri splnení dvoch podmienok: 1. ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa rozvíjať pozitívne rodinné vzťahy aj so širšou rodinou, s ktorou má citové väzby, 2. ak si to vyžadujú pomery v rodine (keď úprava by prichádzala do úvahy napríklad vtedy, ak je oprávnený rodič dlhodobo odcestovaný a sám nemôže právo styku realizovať alebo ak absentuje kontakt medzi rodičmi a blízkymi osobami dieťaťa). Pokiaľ sa blízke osoby dieťaťa s rodičom dohodnú na stretávaní s dieťaťom, nepodlieha táto dohoda schváleniu súdu. Súd je oprávnený o otázke stretávania dieťaťa s blízkymi osobami rozhodovať len vtedy, ak nie je možné upraviť túto problematiku dohodou. Čas, ktorý by súd vymedzil blízkym osobám na stretávanie s dieťaťom, nemá

zasahovať výlučne do času jedného z rodičov a svojím rozhodnutím by mal rovnako odčleniť z času starostlivosti každého rodiča tak, aby pre žiadneho z rodičov nepredstavovalo stretávanie dieťaťa s blízkymi osobami obmedzenie jeho práv. Pokiaľ ide pri rozhodovaní o dieťa, ktoré je s ohľadom na svoj vek schopné vyjadriť svoj názor, súd by mal tento názor na konkrétne prejednávané skutočnosti od dieťaťa zisťovať.

Malo by byť snahou rodiča i príbuzných hľadiť v prvom rade na záujem maloletého a pri realizácii styku vedieť spolu komunikovať a dohodnúť sa tak, aby sa styk mohol realizovať zohľadniac možnosti rodiča, príbuzných ako aj prirodzený režim dieťaťa. Súd pri rozhodovaní o úprave styku príbuzných s maloletými deťmi vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby a vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia. Záujem dieťaťa treba posudzovať z hľadísk objektívnych, nie teda z čisto subjektívneho hodnotenia výhodnosti či nevýhodnosti pozície rodiča či príbuzných. Súd musí zohľadniť všetky zákonné kritériá, ale akú dôležitosť jednotlivým kritériám nakoniec prizná, závisí na špecifikách daného prípadu.

14. Právna úprava teda plne rešpektuje záujem dieťaťa ako prvoradé hľadisko. Záujem dieťaťa však nie je pri úprave styku s blízkymi osobami jediným kritériom. Hoci je právo starých rodičov na úpravu styku s maloletým dieťaťom samostatné, veľmi úzko súvisí s právom rodiča, v ktorého starostlivosti dieťa nie je zverené, na styk s dieťaťom. S poukazom na vyššie uvedené, dospel súd po vykonaní dokazovania k záveru, že návrhu starých rodičov nie je možné vyhovieť.

15. Maloletý sa narodil zo vzťahu svojich rodičov, ktorí ukončili spolužitie v čase, keď mal maloletý M. 6 rokov. Do tej doby rodičia žili spolu s dieťaťom a starým otcom dieťaťa zo strany otca v spoločnej domácnosti v byte starej matky v E.. V nasledovnom období bol maloletý M. rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 17P/26/2014-80 zo dňa 23.10.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 23CoP/102/2014-121 zo dňa 27.4.2015 zverený do striedavej osobnej starostlivosti svojich rodičov. Rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 11P/95/2016-286 zo dňa 5.4.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 24CoP/56/2018-373 zo dňa 26.9.2018 zmenil úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému tak, že zrušil dovtedajšiu striedavú osobnú starostlivosť a zveril maloletého do výlučnej osobnej starostlivosti matky a zaviazal otca povinnosťou prispievať na výživu maloletého sumou 190 eur mesačne. Zároveň týmto rozsudkom súd upravil aj styk otca s maloletým synom tak, že tento je oprávnený sa s dieťaťom stýkať každý párný kalendárny týždeň od piatka od 16.00 hodiny do nedele do 18.00 hodiny a každý nepárny kalendárny týždeň od utorka od 15.00 hodiny do štvrtka do 07.45 hodiny. Matka otcovi riadne umožňuje pravidelne sa stýkať s dieťaťom, čo v konaní sporné nebolo, keď táto skutočnosť bola potvrdená aj samotným otcom.

16. Stará matka ako navrhovateľka a v podstate aj starý otec, svoj návrh odôvodnili tým, že pokiaľ žili rodičia dieťaťa spoločne, trávili s maloletým M. každý deň a všetok svoj voľný čas, od malička ho opatrovali a preto sa vytvorilo medzi nimi silné citové puto, maloletý bol s nimi spokojný a bol na nich navyknutý. Odkedy bola striedavá osobná starostlivosť o dieťa zrušená, matka maloletého im neumožňuje s dieťaťom sa stýkať a odmieta s nimi akokoľvek komunikovať. Predtým priviedol otec dieťa k starej matke v piatok aj v sobotu, teraz je to len asi raz za dva mesiace, keď jej ho otec dovedie na dve-tri hodiny. Tiež jej otec dieťa privedie v prípade, keď s ním nemôže byť pretože ide za klientom, alebo keď s dieťaťom nemôže byť ani starý otec, vtedy M. nechajú u nej. Tiež starý otec občas privedie dieťa za ňou do miesta jej bydliska. Podľa vyjadrenia starej matky, matka dieťaťa jej bráni v styku s maloletým, i keď konkrétne už neuviedla akým spôsobom a ako často. Stará matka si ale dieťa od matky nikdy nepýtala, pýtala si ho len od otca. Ak však dieťa chcelo u nej zostať na prespanie a spýtalo sa svojej matky, táto s prespaním súhlasila. Starý otec ako sám uviedol, má možnosť tráviť s dieťaťom určitý čas počas realizácie styku otca každý párný kalendárny týždeň, okrem toho sa o dieťa stará v dobe, keď otec nie je doma. V stredu chodievá pre dieťa do školy a vo štvrtok ráno ho zavezie do školy. Ak v čase realizácie styku otca s dieťaťom sa s ním starý otec nestretne, tak len preto, že on sám nie je doma. Starý otec nevedel uviesť, či mu matka dieťaťa v styku s maloletým bráni, pretože sa jej na to nikdy nespýtala.

17. Z vyjadrení samotných navrhovateľov mal súd preukázané, že starí rodičia sa s dieťaťom aj po zrušení striedavej osobnej starostlivosti naďalej stretávajú. Stará matka je s dieťaťom občas cez víkend v rámci času, ktorý má otec určený rozhodnutím súdu ako čas pre styk s dieťaťom, okrem toho niekedy aj cez pracovný týždeň keď jej dieťa privedie starý otec, a v neposlednom rade aj v prípade, ak sa o dieťa nemôže postarať ani otec ani starý otec, a teda jej dieťa privedú a určitý čas ho nechajú u nej. Tieto skutočnosti ohľadom terajšieho stretávania sa starej matky s dieťaťom potvrdila aj matka, ktorá uviedla,

že zakaždým má informácie od maloletého, keď trávi čas s babkou, povie jej že boli za babkou v L., alebo že išli s dedkom za babkou aj cez pracovný týždeň. Tiež má vedomosť od maloletého, že aj samotná babka za ním príde na návštevu cez týždeň keď je u otca, napríklad keď ide babka k lekárovi. Maloletý tiež bol so starou matkou na rôznych výletoch, napríklad v K. alebo v K. a na konci letných prázdnin strávil so starou matkou celý týždeň. V prípade starého otca, tento trávi čas s dieťaťom počas každého styku otca realizovaného v zmysle rozhodnutia súdu, nakoľko starý otec býva s otcom dieťaťa v spoločnej domácnosti, do ktorej otec dieťa privedie keď sú spolu. Starý otec sám uviedol, že pre dieťa chodí aj do školy, prípadne ho tam ráno zavedie, tiež že sa spolu naučia pokiaľ je otec v práci alebo nemôže sa s ním naučiť z iných dôvodov. Rovnako ako matka, ktorá má o stretávaní sa dieťaťa so starými rodičmi informácie priamo od maloletého, aj samotný M. v rámci svojho vyjadrenia súdu uviedol, že pokiaľ je s otcom, trávia čas v byte v E. v ktorom býva aj dedko, ktorý tu je stále, i keď niekedy asi na hodinu odchádza do obchodu alebo pre lieky. S dedkom sa niekedy aj učí, prípadne sa spolu hrajú karty alebo šach. Spolu s otcom a s dedkom chodievajú aj na výlety, idú do J., do L. do G., niekedy chodievajú aj len sami dvaja s dedkom. Do školy ho vozí oco, pokiaľ tento nemôže, zavezie ho dedko. Dieťa potvrdilo, že s dedkom si dobre vychádzajú. Pokiaľ ide o stretávanie sa so starou matkou, maloletý M. uviedol, že keď je u tatina, chodievajú aj k babke, idú tam každý víkend, aj tam prespia. K babke s nimi chodievajú aj dedko, pretože babka s dedkom si dobre vychádzajú. Toto leto bol u babky asi týždeň. S babkou chodia aj na výlety, napríklad boli spolu v P. v K. a v K.. Niekedy idú s nimi aj babkin priateľ ujo Y. a otcov brat K.. V stredu predchádzajúceho týždňa prišla babka za ním do E., pretože išla k doktorovi, aj inokedy sa stalo, že prišla cez týždeň za ním. Keď sa vráti domov od tatina, mame poviem, že boli aj u babky. Mama sa na to nehnevá a nikdy mu nepovedala, aby sa s babkou nestretol. Maloletý ďalej potvrdil, že sa s otcom stretáva každý druhý víkend, okrem toho v utorok, v stredu a vo štvrtok každý druhý týždeň. Zároveň vyjadril svoj názor, že by chcel aj do budúca, aby trávil tak ako doteraz víkend u tatina a víkend u mamy, pričom s babkou a s dedkom sa chce stretávať tak ako doteraz, v čase keď bude u tatina. V rámci svojho vyjadrenia tak dieťa potvrdilo to, čo v podstate uvádzali aj navrhovatelia a tvrdila to aj matka dieťaťa, a síce, že dieťa sa stretáva so svojimi starými rodičmi aj naďalej po zrušení sriedavej osobnej starostlivosti, a to v rámci času, ktorý má otec určený pre styk s dieťaťom. Maloletý potvrdil to, že pokiaľ ide o starého otca, s týmto trávi čas v rámci celého víkendu a aj počas pracovného týždňa ktorý je u otca, s dedkom sa hraje, chodia spolu na výlety, chodia navštíviť aj babku do L., prípadne sa spolu naučia. Dieťa zároveň potvrdilo aj to, že každý víkend ktorý trávi s otcom, idú spolu za babkou u ktorej aj prespia, že aj s babkou chodia na výlety a to aj do zahraničia, že u babky strávil počas prázdnin celý týždeň, ako aj to, že sa s babkou stretáva aj počas pracovného týždňa, keď buď ide za babkou s dedkom, alebo babka príde za ním do E.. V neposlednom rade dieťa potvrdilo aj tvrdenie matky, že starým rodičom v styku nebráni, keď matka o prebiehajúcich stretnutiach starých rodičov s dieťaťom má vedomosť, nič však nepodniká proti takýmto stretnutiam a ani sa na to nehnevá, prípadne dieťaťu stretnutie so starými rodičmi nezakazuje.

18. Vzhľadom na to, že otec maloletého má riadne upravený styk s dieťaťom súdnym rozhodnutím, s dieťaťom sa v rámci takto určeného rozsahu riadne stýka, čo v konaní sporné nebolo, dospel súd k záveru, že starí rodičia môžu realizovať svoje právo na styk s maloletým práve v čase súdom upraveného styku otca s maloletým, čo v konečnom dôsledku aj robia. V konaní bolo nesporne preukázané, že dieťa sa s nimi v rámci tejto doby riadne stýka, a to dokonca aj nad rámec tohto času, keď dieťa bolo u starej matky na základe súhlasu matky celý týždeň cez prázdniny, prípade jej matka dovolila vycestovať s dieťaťom aj do zahraničia.

Už z výsluchu starých rodičov bolo preukázané, že títo majú vytvorený dostatok časového priestoru na stretávanie sa s maloletým, a že starí rodičia tento čas využívajú a s maloletým sa aj stretávajú. Dokonca obaja starí rodičia na pojednávaní uviedli, že ani nevedia či im matka bráni v styku s dieťaťom, nakoľko sa jej na možnosť stretnutia s maloletým ani nepýtali. Tým neboli pre vyhovieť návrhom starých rodičov splnené ani zákonné podmienky, keď nebolo preukázané, že by matka v styku starých rodičov s dieťaťom akýmkoľvek spôsobom bránila, rovnako tak úpravu styku starých rodičov s maloletým si nevyžadujú ani pomery v rodine, t.j. situácia, že rodič maloletého, teda jeho otec, by sa nemohol s maloletým stýkať, a teda umožňovať stretávanie aj starých rodičov s maloletým v rámci jemu určeného času. Súd zároveň musel s ohľadom na úpravu styku otca s dieťaťom súdnym rozhodnutím prihliadnuť aj na rovnaké právo matky a jej rodiny tráviť s maloletým voľný čas, preto je časový priestor pre osobitnú úpravu styku starých rodičov zo strany otca vyčerpaný v rámci úpravy jeho styku s dieťaťom.

V neposlednom rade, súd pri svojom rozhodnutí rešpektoval aj názor samotného dieťaťa tak, ako mu to ukladá Dohovor o právach dieťaťa a Zákon o rodine, keď zohľadnil jeho vyjadrenie ohľadom toho, ako si predstavuje svoje stretávanie sa so starými rodičmi. Dieťa tak pred príslušným orgánom sociálnoprávnej

ochrany detí a sociálnej kurately ako aj pred súdom vyjadrilo svoje želanie, stretávať sa so starými rodičmi tak ako doteraz, teda v rámci času určenom mu pre stretávanie sa s otcom. S poukazom na vyššie uvedené, považoval súd návrhy starých rodičov za nedôvodné, preto ich zamietol.

19. Starí rodičia sa svojimi návrhmi domáhali aj rozhodnutia, ktorým by súd uložil matke povinnosť prispievať starej matke sumou 50 eur a starému otcovi sumou 40 eur mesačne na vyrovnanie štandardných pomerov maloletého počas úpravy styku. Súd návrhy starých rodičov aj v tejto časti zamietol, keď považoval tento nárok za nedôvodný a ničím nepodložený, nakoľko takýto nárok nemá žiadnu oporu v zákone. V tejto časti návrhy súd zamietol okrem uvedeného aj z dôvodu zamietnutia samotných návrhov na úpravu styku.

20. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

21. Podľa § 55 Civilného mimosporového poriadku, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

22. Pokiaľ ide o náhradu trov konania účastníkov, o tejto náhrade rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, keď rozhodol vo výroku III. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl Civilného mimosporového poriadku.

Generálna klauzula formulovaná v § 52 Civilného mimosporového poriadku vychádza z predpokladu, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Týmto sa okrem iného zdôrazňuje výnimočnosť uplatňovania nároku na náhradu trov konania v prípadoch, ak to zákon výslovne pripúšťa. Prelomenie generálnej klauzuly vymedzenej v ustanovení § 52 Civilného mimosporového poriadku, predstavuje § 55 Civilného mimosporového poriadku. Aplikácia konkrétneho ustanovenia prichádza do úvahy za predpokladu, že je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Ak súd vyhodnotí, že je to s ohľadom na okolnosti spravodlivé, môže priznať nárok na náhradu trov konania v akomkoľvek konaní podľa Civilného mimosporového poriadku, pričom relevantné by mali byť práve okolnosti prejednávanej veci. V súvislosti s tým súd považuje za potrebné uviesť, že navrhovatelia v predmetnom konaní sú dôchodcami, ktorí sa so svojim vnukom preukázateľne stretávajú, chodia s ním na výlety, prípadne s ním inak trávia čas, čo si vyžaduje vynaloženie finančných prostriedkov na takto spoločne strávený čas. I keď súd vyhodnotil ich návrh za nedôvodný dospel k záveru, že s ohľadom na okolnosti tohto prípadu by nebolo spravodlivé priznať matke voči nim nárok na náhradu trov konania, keď prisúdenie povinnosti platiť náhradu trov súd po finančnej stránke považoval za možnosť ohrozenia trávenia času starých rodičov s dieťaťom, ktorý doposiaľ riadne prebieha a ako bolo z vyjadrenia dieťaťa zrejme, je na prospech dieťaťa a teda aj ďalšie stretávanie je v jeho záujme.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku a v prípade starostlivosti o maloletú a styku s maloletou návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. CMP).